

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ, ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД
No Р-109-485 /18.11.2021 г. НА РЕКТОРА НА МУ- ВАРНА**

СТАНОВИЩЕ

**на дисертационен труд на тема „ПРОГНОСТИЧНИ МАРКЕРИ ЗА
ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА АФАЗИЯТА СЛЕД ОСТЪР ИСХЕМИЧЕН
ИНСУЛТ“**

от доц. д-р Даниела Йорданова Арабаджиева, дм

Представеният за становище дисертационен труд на д-р Радина Светлозарова Фучиджиева на тема „Прогностични маркери за възстановяване на афазията след оствър исхемичен инсулт“ по научна специалност „Нервни болести“ е посветен на проучване на афатичните нарушения при пациенти с оствър исхемичен инсулт и прогностичните маркери за възстановяване. Тази информация е от изключително важно значение, тъй като цереброваскуларните заболявания са световен медико-социален проблем, а познаването на прогнозата и времето за възстановяване е важно за планирането на рехабилитация и работа с пациента и семейството му.

Дисертационният труд е разработен на 156 страници и е структуриран по следния начин: увод – 2 стр.; литературен обзор – 47 стр.; цел, задачи и хипотези – 2 стр.; материал и методи – 2 стр.; резултати -39 стр.; обсъждане – 7 стр.; изводи и заключения – 4 стр.; приложения – 7 стр. Библиографията включва 291 литературни източника, от които 279 на латиница.

Литературният обзор съдържа 47 страници като са разгледани рисковите фактори за възникване на мозъчен инсулт, видовете инсулт както и проявата на афазия при оствър исхемичен мозъчен инсулт.

Целта на дисертационния труд произтича като естествено следствие от литературния обзор и отговаря на темата, а задачите - на поставената цел, която е – да се определят прогностичните маркери за възстановяване на афазията при пациенти с оствър исхемичен инсулт с/без проведено диференцирано лечение с интравенозна тромболиза като се потърсят

корелации между възстановяването на афатичните нарушения и проведеното лечение , както и да се изготви профил на пациента за изхода от заболяването.

Използваните от д-р Фучиджиева методи на научно изследване (NIHSS,ART,AHS,ASPECTS и статистическите методи) са коректно използвани и дават основание да приема получените резултати за достоверни.

Резултатите от дисертационния труд и тяхното обсъждане са стегнато и логически представени в една самостоятелна глава, където докторантът мотивирано и подробно е представил същността на еволюцията на афазията както и корелациите между възстановяване на афатичните нарушения и проведеното лечение.

В „Обсъждане и изводи”, авторът въз основа на рекапитулация на получените резултати и целенасоченото им интерпретиране представя 6 обобщени извода, които ясно посочват, че лечението с тромболиза оказва положителен ефект както по отношение на изхода от заболяването така и по отношение на афазията.

В заключението се подчертава , че е установена съществена разлика по отношение на възрастта и пола при настъпване на мозъчен инсулт както и, че провеждането на интервенозна тромболиза води до по-бързо възстановяване на двигателния дефицит и афазията.

Най-същественият принос на дисертационния труд е че за първи път у нас са проследени в динамика степента на възстановяване на двигателния дефицит и афазията при пациенти с исхемичен мозъчен инсулт до третия месец от началото на заболяването. Съществен принос е и провеждането на сравнителен анализ на степента на възстановяване на двигателния дефицит и афазията при пациенти с проведена интравенозна и при такива без проведено диференцирано лечение.

Съществени критични бележки и препоръки отнасящи се до стойността на дисертационния труд нямам.

Представеният автограф е съставен съобразно изискванията. Състои се от 60 стр. и е добре онагледен с 3 таблици,5 приложения и 55 фигури, които отразяват точно съдържанието на дисертационния труд.

Представени са 3 публикации свързани с дисертационния труд, в 2 от които д-р Фучиджиева е самостоятелен автор.

Считам че д-р Фучиджиева покрива изискванията за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ и в заключение предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят научната степен „Доктор“ на д-р Фучиджиева.

26.01.2022

Доц. д-р Д. Арабаджиева, дм

